

NVE

uttalelse@nve.no

Deres ref.
20222483-4

Vår ref.

Saksbehandler
Ellen Engdahl

Dato
31.01.2023

Høringssvar konsesjonssøknad for overdragelse av 132 kV-anlegg til Mørenett AS

Nordmøre Interkommunalt Politisk Råd (IPR) er et folkevalgt organ med grunnlag i et formelt samarbeid mellom Aure, Averøy, Gjemnes, Kristiansund, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll.

Nordmøre IPR mener at tildeling av konsesjon til Mørenett AS ikke bør gjennomføres da vi mener det IKKE vil tilrettelegge for en samfunnsmessig rasjonell drift av anleggene, jfr. § 1-2 i Energiloven.

«§ 1-2.(Formål) Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.»

Vi er sterkt bekymret for at en eventuell tildeling av konsesjon til Mørenett AS vil få flere uønskede konsekvenser for samfunnsmessig rasjonalitet og for allmenne og private interesser for nettkundene i våre kommuner.

- **For at energiforsyningen skal fungere samfunnsmessig rasjonelt må de regionale nettselskapene være knyttet direkte til transmisjonsnettet**
  - Gjeldende praksis at Statnett eier grensesnittet hvor de ulike aktørene har uttak bør videreføres.
  - Det vil føre til samfunnsmessige tap at en ny aktør i vår region blir et nytt ledd mellom de lokale nettselskapene og Statnett. Flere aktører som skal involveres vil føre til økt saksbehandling som ikke er i tråd med energilovens og myndighetens målsettinger om samfunnsmessig rasjonell drift. Dagens praksis er allerede for tidkrevende, ref. Nakstad-utvalget.

- **Fragmentering av eierskap i nettet vil være uhensiktsmessig og negativt for nettkundene**
  - Kundegrensesnittene blir uoversiktlig og vanskelig å kommunisere til kundene.
  - Utredninger som er gjennomført, blant annet i forbindelse med Statnett sine områdeplaner, viser at det kan komme en stor økning i forbruk i vår region. For å være i posisjon for nye etableringer er det derfor avgjørende viktig at prosessene med nye tilknytninger og økt uttak behandles effektivt. Ytterligere en netteier mellom transmisjonsnett og regionalnett som skal vurdere søknader om tilknytning vil trolig føre til enda lengre saksbehandlingsprosesser. Dette vil igjen kunne begrense viktig næringsutvikling i regionen.

- «Det grønne skiftet» kan bli negativt påvirket av lengre behandlingstid og uklare grensesnitt. Svært mange av tiltakene under planlegging er knyttet til overgang fra fossile brensler til elkraft eller å etablere ny aktivitet løst med elkraft som bærekraftig energibærer.
- **Allmenne og private interesser vil påvirkes negativt ved at kostnader for å bo og drive næringsvirksomhet på Nordmøre vil øke**
  - I stedet for en reduksjon i tariff om de lokale nettselskapene får overta anleggene, vil tariffene trolig øke. Dagens reguleringsmodell medfører at våre kommuner må være med på å dekke kostnader for Mørenett sitt eksisterende regionalnett på Sunnmøre, i tillegg til de økte kostnadene Mørenett vil ha etter overtagelse av Statnett sine anlegg. Ved fusjon mellom Mørenett og Linja vil kostnader fra Linja sitt eksisterende regionalnett i Sogn og Fjordane også bli fordelt på næringslivet og innbyggere i vår region. En analyse gjennomført av Afry på oppdrag fra de lokale nettselskapene viser at det vil kunne gi en betydelig økning av tariffen pr kWh og en samlet belastning fra det fusjonerte selskapet til kommunene på Nordmøre og Romsdal på over 80 millioner kroner.
  - Økte kostnader vil ha negativ påvirkning på næringsutviklingen i vår region.
  - Kostnadene for privatpersoner vil også øke.
- **Ikke hensiktsmessig løsning**
  - Vi mener at Statnett fortsatt bør ha et aktivt eierskap til stasjonene på Istad og nye Surna.
  - I Statnett sine områdeplaner viser Statnett sine fagekspertene en skissert løsning som kan innebære større endringer i dagens eksisterende nett. I en slik situasjon er det enda større grunn til å stille spørsmål rundt det samfunnsmessige rasjonelle bak at Mørenett skal eie enkeltstasjoner som ikke henger sammen med Mørenett sitt øvrige nett. Nye Surna stasjon vil ikke være knyttet opp mot Mørenett, og avhengig av løsning, vil nye Istad stasjon også kunne ende opp med å ikke være knyttet mot noe nett som Mørenett eier. Dette forsterker det urimelige i at alle kostnader Mørenett har i sitt regionalnett også skal dekkes av kunder i vår region. Vi henviser igjen til Energilovens §1.2.
  - Det er veldig uhensiktsmessig om Mørenett skal være eier/konsesjonær til anlegg som de ikke har naturlig tilknytning.
  - Det er ikke rasjonelt at det skal bygges opp en ny driftsorganisasjon som skal ta seg av vedlikehold og annet for de anleggene Mørenett kjøper, all den tid slik kompetanse allerede er bygget opp i de lokale nettselskapene.
- **Det har vært en avvikende og uryddig prosess**
  - Hele prosessen rundt Statnetts salg av nettanlegg i gjeldende område avviker fra normal tidligere saksgang med hensyn til omklassifisering og salg av anlegg. Normal prosess er omklassifisering, konsesjonssøknad og til slutt salg. Her har salg funnet sted før omklassifisering og konsesjonssøknad. Vi viser her til vårt brev til dere 10. mars 2021:

Nordmøre IPR mener at prosessen rundt omklassifisering og nytt eierskap av 132 kV-anlegg i Møre og Romsdal ikke kan gjøres før ny forsyning til regionen er etablert. Vi ber om at NVE avviser søknaden om omklassifisering inntil det er etablert et alternativ som erstatter 132 kV-anleggenes funksjon som transmisjonsnett, og da legge opp til en mer ryddig prosess enn den vi har bak oss.

Statnett har frem til i dag hatt som praksis å finne løsninger som skal være «fremtidsrettede og sikrer gode og ryddige grensesnitt». Dette har blant annet vært gjort ved at grensesnittene i Statnett sine stasjoner har vært enkle ved at regionale nettselskaper har knyttet seg direkte opp mot Statnett. Dette har medført oversiktlige grensesnitt, sikkerhet for leveranse og en tariffing som har fulgt «nasjonal standard». Dette prinsippet faller bort om Mørenett overtar anleggene og kun skal ha en funksjon som «bomstasjon».

Nordmøre IPR mener at å tildele konsesjon til Mørenett AS for overdragelse av 132 kV-anlegg i Nordmøre og Romsdal vil føre til de motsatte konsekvensene av det som Energiloven § 1-2 er ment å ivareta, både for samfunnet, effektiv drift, for næringslivet og for innbyggerne.

Med vennlig hilsen

Kjell Neergaard

Leder

(sign.)

Ingrid O. Rangønes

Nestleder

(sign.)